

# Společně a správně - měření fyziologie práce

**BZ LAB s.r.o.**  
Laboratoř hygieny práce



Mgr. Stonavský M., Mgr. Bušina Z.

# Rizikové faktory - specifika



- Fyzikální, chemické, biologické
  - prach, hluk, vibrace, záření, agens
  - výskyt rizika - ano/ne
  - zdroj expozice – technologie, nástroje
  - výsledek měření ovlivní pracovník jen minimálně
  - míra expozice se téměř nemění
  
- Fyziologické
  - LSZ, CFZ, PP
  - výskyt rizika – těžko se odhaduje (celá směna)
  - zdroj expozice – činnost samotná
  - výsledek měření závisí na více faktorech
    - pracovníci (somatometrie, spolupráce, zkušenost)
    - směna
    - výrobek (rozměry, hmotnost, počet kusů)

# Příprava pro hodnocení rizik



- Ujasnit si strukturu kategorizace prací
  - počet profesí – více / méně
  - pracovníci - muži / ženy, věk
  - činnosti, materiály, nástroje
  - identifikace rizikových faktorů
- Zajistit:
  - vhodní pracovníci = zapracovaní, bez obtíží, průměrní, ochotní, informování
  - vhodná směna = průměrná směna
  - výroba, pracovní místo – finální, běžný stav
  - hmotnosti, nástroje, norma/počet kusů
  - časový snímek:

Časový snímek charakteristické (průměrné) směny

Název pracovní operace	Doba trvání [min]
Navážení vstupního materiálu	60
Odvoz hotových svazků	60
Nakládka / vykládka kamionů	60
Kontrola provozu a obsluha linek	210
Úklid haly	30
Přestávka	30
Délka směny	480

# Měření / odborné hodnocení



- Odborné hodnocení

- různé přístupy – odhad či vytipování / měření ve zkráceném rozsahu
- problematické u různorodých činností a směn
- nepochopení / zneužívání



- lze zařadit práce do druhé kategorie též na základě odborného hodnocení
- snaha velkých firem využít OH u pravděpodobně rizikových profesí či u profesí velkého počtu zaměstnanců
- nutnost provést autorizované měření – hranice ? odůvodnění ? = konflikt



- opakovaná návštěva pracoviště – čas, náklady, věrohodnost ?

# Hodnocení expozic



- Průběh
  - hodnotit celou směnu (všechny činnosti), nezaměřovat se na určitou činnost
    - (např. 1 z 5 činností ve směně je riziková)
  - pokud dochází k častému střídání činností je potřeba hodnotit jako celek
    - (např. svařování a začišťování = opracování výrobku)
  - vzorkovat vedlejší činnosti ve správném poměru či je správně časově vyvážit
    - (např. doplňování materiálu)
  - kontrola dodržování pracovních postupů
    - (např. manipulace ručně místo techniky, zbytečné pohyby)
  - nevytvářet umělé podmínky
    - (např. zvýšené tempo, návoz materiálu)
  - nevyrušovat, nestresovat pracovníky
    - (zejména při měření CFZ – příklad)

# Závěr



- Nejčastější chyby
  - chybná / nevhodná struktura kategorizace prací
  - neznalost souvislostí (kategorizace, prev. prohlídky, NzP)
  - odborné hodnocení – po NzP, vyřazení profese z rizika, jasně riziková profese
  - hodnocení ve zkušebním provozu (jiný počet pracovníků, jiná technika a uspořádání)
  - hodnocení expozic v necharakteristické směně (směna která není průměrná)
  - špatný / chybějící časový snímek, špatná / stará norma, ojedinělý výrobek
  - snaha kategorizovat činnost místo průměrné směny dané profese
  - CFZ + LSZ = Fyzická zátěž = hodnocení nesprávného faktoru
    - (rozdílné sety, parametry, limity vs. vyhláška č. 432/2003 Sb.)



**ZDRAVÝ PRACOVNÍK NA ZDRAVÉM PRACOVIŠTI  
ZÁKLAD ÚSPĚCHU KAŽDÉHO PODNIKU**

**Děkujeme za pozornost**

